

**Egzamin**  
**Prawo międzynarodowe publiczne**  
**SSP II**  
**18 czerwca 2018 r.**

1. Sekretarz Generalny ONZ zwrócił się do Biura Prawnego Sekretariatu z wnioskiem o przygotowanie noty na temat „Konstytucyjny charakter Karty ONZ i jego implikacje”. Należysz do grupy prawników-internacjonalistów, którzy zostali obarczeni tym zadaniem. Przygotuj zobiektywizowany projekt noty. **[25 pkt]**
  
2. Rozwiń każde z haseł w związane międzynarodowoprawne definicje (maksymalnie 5-zdaniowe):
  - a) *res iudicata*,
  - b) interwencja humanitarna,
  - c) realizm prawniczy,
  - d) społeczność międzynarodowa,
  - e) restytucja,
  - f) hierarchia źródeł prawa międzynarodowego,
  - g) opieka dyplomatyczna,
  - h) luka w prawie międzynarodowym,
  - i) protest,
  - j) prawa zasadnicze państw. **[20 pkt]**

3. Państwa Alfa, Beta i Gamma zawarły w 2000 r. traktat graniczny (Traktat z Nivay). W artykule 1 tej umowy stwierdziły, że „duch i litera traktatu mają wieczysty i nierozzerwalny charakter”. Na jego podstawie dokonały m. in. podziału wód granicznego Jeziora Kwanga, ustaliły sposoby wykorzystania jego zasobów ożywionych oraz wprowadziły zasadę swobodnego przemieszczania się i przekraczania wzajemnych granic przez obywateli państw-stron. Traktat z Nivay nie zawiera klauzul pozwalających na zgłaszanie zastrzeżeń, jego modyfikację lub wypowiedzenie. Stanowi natomiast o konieczności zwoływania na wniosek co najmniej 2 państw-stron konferencji rewizyjnych, na których miano by rozważać stan przestrzegania postanowień Traktatu wraz z propozycjami poprawek.

Konstytucja państwa Alfa w art. 9 stanowi, że „zasady powszechnego prawa międzynarodowego oraz umowy ratyfikowane za uprzednią zgodą Parlamentu stanowią część krajowego porządku prawnego”. Parlament państwa Alfa w związku z ratyfikacją traktatu granicznego sporządził Deklarację, z której wynikało, że intencją Alfę jest wyłączenie z zakresu zastosowania Traktatu z Nivay zasady swobodnego przekraczania granicy osób o podwójnym obywatelstwie. Dokument ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw państwa Alfa jako załącznik do ustawy uprawniającej do dokonania ratyfikacji. Prezydent Alfę Retsam Adoy nie dołączył jednak Deklaracji do swego Aktu ratyfikacji.

W 2004 r. Ekul Reklawyks, obywatel państwa Beta (z tytułu *ius sanguinis*) oraz państwa Gamma (z tytułu *ius soli*), zamieszkujący Habogad, stolicę Gammy, został zatrzymany na granicy państw Alfa i Beta i niewpuszczony na terytorium Alfę. Ustawodawstwa państw Beta i Gamma nie uznają instytucji wielorakiego obywatelstwa. W następstwie incydentu Ekul Reklawyks wniósł skargę odszkodowawczą do właściwego sądu państwa Alfa w związku ze szkodą, jaką poniósł nie będąc w stanie nadzorować osobiście działalności gospodarczej prowadzonej przez jego spółkę na terytorium państwa Alfa. Spółka ta ma swoją główną siedzibę w Rafatsum, stolicy państwa Beta. Przedmiotowy sąd orzekł prawomocnie, że działania podjęte wobec Ekula Reklawksa nie naruszają prawa państwa Alfa. W świetle tego rozstrzygnięcia w 2005 r. państwa Beta i Gamma powołując się na uprawnienie rewizyjne wynikające z traktatu granicznego zawarły dwustronne porozumienie, tzw. Traktat korygujący, mocą którego zmodyfikowały we wzajemnych stosunkach treść Traktatu z Nivay w sposób umożliwiający ich obywatelom na zasadzie wzajemności przekraczanie wspólnej granicy nawet w wypadku wielorakiego obywatelstwa. Państwa te zmieniły ponadto swoje kwoty

połowowe na Jeziorze Kwanga. Modyfikacja sumarycznie nie ograniczyła kwoty połowowej państwa Alfa.

W 2006 r. państwo Alfa zakomunikowało pozostałym stronom Traktatu z Nivay, że w świetle wszystkich działań podjętych przez państwa Beta i Gamma uznaje tę umowę za całkowicie wygasłą. Beta i Gamma w następstwie sporu wniosły odrębne skargi do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości przeciwko Alfie domagając się uznania Traktatu z Nivay za obowiązujący je w relacji dwustronnej z wyłączeniem Alfę, która podtrzymała swoje stanowisko o całkowitym wygaszeniu umowy. **[35 pkt]**

*1. Oceń prawidłowość rozumowania sądu krajowego państwa Alfa. 2. Dokonaj oceny kluczowych zachowań państw-stron Traktatu z Nivay pod kątem ich skutecznego przywołania w postępowaniu przed MTS. 3. Przedstaw możliwy tok rozumowania MTS. 4. Zarysuj kształt orzeczenia MTS (sentencji) w zakresie wniesionych skarg. Swój wywód uzasadnij, odwołując się również do doktryny i orzecznictwa sądów krajowych i międzynarodowych. Państwa Alfa, Beta i Gamma są związane konwencją wiedeńską z 1969 r. o prawie traktatów oraz Kartą Organizacji Narodów Zjednoczonych.*